

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 384. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm11385/facsimile.pdf (tilgået 23. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

heraf rykkede da i April 1823 en fransk Hær med en Del spanske Flygtninger ind og fandt i det hele ubetydelig Modstand; men kun forgjæves stræbte England, der ingen Del havde taget i Verona-Kongressen, at mægle Forlig; thi de, der havde Kongen og Magten i Hænderne, vilde ikke tilstaa den mindste Ændring i en Forfatning, der dog aabenbar havde den største Del af Folket imod sig. Kongen havde man nædt til at forlade Madrid og førte ham til sidst rent ud som Fange til Cadix, hvor Skuespillet endtes med Stadens Overgivelse til Franskmændene 1ste Oktober 1823.

Uagtet det var de engelske Officerer forbudt at tage Tjeneste paa nogen af Siderne under denne Kamp, var der dog nu som immer nogen, der ikke kunde bare sig, og blandt dem gjorde Sir Robert Wilson saa megen Opsigt, at jeg maa bede Dem lægge Mærke til ham. Det er imidlertid ikke før det, han udrettede; thi skjønt han fægtede tappert under Qviroga, var Hjælpen dog ubetydelig; men Wilson var engelsk General, havde tjent mod Napoleon baade i Rusland og lige til hans Fald, og bar derfor de ypperste baade prøjsiske, russiske og østerrigske Ordener, som man nu, uagtet ingen af disse Magter havde erklæret Spanien Krig, tog fra ham, hvad naturligvis gjorde et meget ubehageligt Indtryk paa alle upartske i Evropa.

Ferdinand havde vel nu igjen lovet almindelig Tilgivelse og en passende fri Forfatning; men sine Løfter var han ingen Slave af: Riego, efter alt hvad man kan skjønne, en udmærket ædel Mand, blev henrettet; Qviroga reddede sig kun ved Flugten; Mina ligeledes; og skjønt der blev en fransk Hær liggende i Spanien til 1828, for at holde Orden, vedblev dog alt at være i den yderste Forvirring; og da Ferdinand ikke paa ny vilde indføre Inkvisitionen, skete der ogsaa Oprør af de saakaldte apostolske (Amarillos: gule, Negros: sorte), for at sætte hans Broder Don Carlos paa Tronen.

Dette blev endnu værre, da Ferdinand, som ingen Søner havde, forandrede Arveloven til Fordel for sin Datter Isabella; og da han døde 29de September 1833, udbrod der strax en Opstand i de baskiske Provinser til Fordel for Don Carlos, som endnu vedvarer. Herved saa' naturligvis Enkedronningen Kristine fra Neapel [sig] nødt til at kaste sig i Armene paa de liberale, og [hun] har omsider maattet antage Forfatningen af 1812; men det er saabenbar en falsk Stilling, hendes Regering er afmægtig indtil Usselhed, og der er næsten ingen Ende at se paa Ødelæggelsen.

(Spaniens Deling i Kastilien, Aragonien og Granada.)

Portugal havde gjennem hele det 18de Aarhundrede staaet under Englands Formynderskab, og desaaarsag sendte Napoleon en Armé der ind under Junot 1807, ved hvilken Lejlighed Kongehuset gik til Brasilien paa en engelsk Flaade. Wellington nødte imidlertid allerede 1808, efter Slaget ved Vimeira, Frankrig til at rømme Portugal. (Hoffet blev i Brasilien til 1821. — Don Miguel 1823 — 24. — Kong Johan død 1826. — Don Miguel Regent 1828. — Don Pedro 1831. — Napier 1833. — 1834 afrejste Miguel.)

